

KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI MINISZTERIUM
Természet- és Környezetmegőrzési Szakállamtitkár

H-1011 Budapest, Fő u.44-50. Telefon: 457-3300 Fax: 200-8880

E-mail: haraszthy@mail.kvvm.hu

Természet- és Környezetmegőrzési Szakállamtitkár 141
2008. 07. 10.

Kérjük válaszában szíveskedjék iktatószámunkra hivatkozni!

Ügyiratszám: E/TF-503/8/2008.
Ügyintéző: Babus Friderika (T.:457-3300/274;
e-mail: babus@mail.kvvm.hu)
Tárgy: Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Területrendezési Terve -
véleményezés

BORSOD-ABAUJ-ZEMPLEN MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
HIVATALA
TERÜLETFEJLESZTÉSI ÉS VÁLLALKOZÁSI FŐOSZTÁLY
Érk.: 20 2008. OKT. 08. hó. nap
4526-124/2008.
Mell.
száma: 516/08. Ivan Z

Dr. Ódor Ferenc úr részére
elnök

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés
Miskolc
Városház tér 1.
3525

Tisztelt Elnök Úr!

A Természet- és Környezetmegőrzési Szakállamtitkárságra érkezett, Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Terve felülvizsgálata javaslattevő fázisának véleményezésre megküldött dokumentációjával kapcsolatban az alábbi természet- és tájvédelmi szempontú véleményt adom.

A Határozattervezetről

Általánosságban elmondható, hogy a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei területrendezési irányelvekről, ajánlásokról és intézkedésekről szóló közgyűlési határozat tervezete a térség természeti értékeinek gazdagságát, valamint a természetvédelmi érdekeket szem előtt tartó tervezői munka. Mindamellet felhívom figyelmét néhány szöveg- és térképi ábrázolásbeli pontatlanságra, hiányosságra, amelyeket javítani szükséges.

Az I. 3. Erdőgazdálkodási térség című alfejezetében az „erdősítés” és az „erdőállományok telepítése” kifejezések használatát javasolom felülvizsgálni. Erdősítésnek nevezjük mind az „erdőfelújítást” – amely során letermelt erdő helyén hozunk létre új erdőt természetes vagy mesterséges úton –, mind az „erdőtelepítést” – amely alkalmával nem erdőterületen hozunk létre új erdőt. A nagymértékű erdőtelepítés nagymértékben megváltoztatja a tájkaraktert, azonban a termőhelynek megfelelő, honos állományoknak nemcsak telepítése, de az idegenhonos vagy tájidegen fafajú erdők termőhelynek megfelelő őshonos fafajokkal történő felújítása természetvédelmi érdek.

A természetvédelem álláspontja szerint ugyanis védett természeti területen álló erdőkben természetvédelmi célú erdőkezelést kell folytatni, ahol a gazdasági érdekek alárendeltek a természetvédelmi érdekeknek. Törekedni kell a folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok bevezetésére és alkalmazására. Az erdők felújítása során

termőhelynek megfelelő őshonos fajokból álló elegyes erdőket kell létrehozni. Védett természeti területen extenzív vadgazdálkodás folytatható. A vadgazdálkodás során biztosítani kell a terület vadeltartó képességének megfelelő vadállománylétszám beállítását és fenntartását.

Az alfejezet „Azoknak a fokozottan védett erdőterületeknek, ahol a természeti adottságok...” kezdetű mondatából javasolt törölni a zárójelben szereplő részt, mivel nem csupán a sziklaerdők és szurdokerdők területén lehet szükség a gazdasági célú erdőgazdálkodás elhagyására. Az említett területeken egyébiránt a domborzati és talajadottságok miatt gazdaságossági okok is jelentősen korlátozzák a termelő erdőgazdálkodást, a cél pedig a termőhelyi adottságok fenntartása kell legyen.

Az országos és térségi övezetekre vonatkozó részletes ajánlásoknak (III. fejezet) az országos és térségi komplex tájrehabilitációt igénylő területek övezetét érintő 3.3. pontban a védett természeti területek és az ökológiai folyosók említése az ökológiai hálózat korábbi rendszerére utal, amit az OTrT felülvizsgálata módosított. Javasolt a hatályos övezetek – magterületek és ökológiai folyosók – felsorolása.

A sajátos megyei térségekre vonatkozó részletes ajánlások (IV. fejezet) köréből a dombvidéki komplex tájgazdálkodás térségét érintően megfogalmazott 5.3. ponttal kapcsolatban megjegyzem, hogy a Cserehát területén csak rendkívül alacsony vízhozamú, leggyakrabban időszakos vízfolyások találhatók. Ezekre célirányos víztározó, halastó és horgásztó építési program szervezését nem tartom megalapozottnak. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 18.§ (1) bekezdése szerint „a természetes és természetközeli állapotú vizes élőhelyen, a természeti értékek fennmaradásához, a természeti rendszerek megóvásához, fenntartásához szükséges vízmennyiséget (ökológiai vízmennyiség) mesterséges beavatkozással elvonni nem lehet”. A fentieket figyelembe véve az 5.3. pont elhagyását javaslom.

A Határozattervezet 1.sz. térképlapját szükségesnek tartom kiegészíteni a Tvt. 23.§ (2) bekezdése szerinti, a törvény erejénél fogva („ex lege”) védett természeti területekkel (lápok, szikes tavak) és védett természeti emlékekkel (források, víznyelők, kunhalmok és földvárak). A működési területükkel érintett nemzeti park igazgatóságok jelenleg csak a kunhalmokról és a földvárakról rendelkeznek kataszterrel, ezért a jelenlegi tervezési időszakban elegendőnek tartom ezen értékek feltüntetését a térképen védett természeti területként, pontszerű jelöléssel.

A védelemre tervezett területek között kérem feltüntetni a Révleányvári-erdő Természetvédelmi Területet, valamint az előzetes adatszolgáltatásban nem szerepelt Kelemér-Serényfalva Természetvédelmi Területet. A védelemre tervezett Sátor-hegy és Krakkó Természetvédelmi Terület lehatárolása a tervlapon szereplő lehatároláshoz képest módosult, a Hernád-völgyi Természetvédelmi Terület pedig a továbbiakban nem tartozik a védelemre tervezett területek körébe. A területek pontos kiterjedését tartalmazó digitális állományt az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság szolgáltatja.

A Rendelettervezetről

A Rendelettervezet kijelöli az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényben (a továbbiakban: OTrT) meghatározott, kiemelt térségekre és megyékre vonatkozó térségi területfelhasználási kategóriáknak megfelelő területeket, illetve övezeteket. Hiányosságként értékelhető azonban, hogy a tervezet az OTrT-ben

szereplő előírásokon túl nem ad a megye adottságait figyelembe vevő, a Határozattervezetben megjelölt irányelveket szem előtt tartó, az országosnál esetenként szigorúbb szabályokat az egyes övezetekre vonatkozóan.

A Térségi Szerkezeti Tervben olyan közúti elemek kerültek feltüntetésre, amelyek a természetvédelmi célokkal és jogszabályokkal ellentétesek, ezért törlésüket kérem. Az Aggtelek – Égerszög, az Égerszög – Imola, az Égerszög – Teresztenye – Tornakápolna – Várbóc, valamint a Szögliget – Szilice mellékhálózati elemek érintik az Aggteleki Nemzeti Park területét, valamint az Aggteleki-karszt és peremterületei elnevezésű, a Natura 2000 hálózatba tartozó területeket. Ezen útvonalak kialakítását a meglévő földutak felhasználásával sem tartom elfogadhatónak, különösen mivel fokozottan védett természeti területen, fokozottan védett növény- és állatfajok élőhelyein haladnak át. Ez ellentétes a Tvt. vonatkozó jogszabályhelyeivel.

A kistelepülések rendszeréncik minden elemét összekötő úthálózat kialakításának létjogosultsága közlekedés-hálózati szempontból is megkérdőjelezhető, természetvédelmi és tájvédelmi szempontból pedig – tekintve a védett természeti területek, Natura 2000 területek és az élőhelyek fokozott terhelését, a tájszerkezet nagy mértékű átalakítását – semmiképpen sem támogatható. Ennek megfelelően kérem felülvizsgálni az alábbi úthálózati elemeket:

- Hidvégardó - Tornahorvái;
- Viszló – Pamlény;
- Novajdrány – Méra;
- Ináncs – Csobád – Kiskinizs;
- Ócsanáros – Ócsanálospart;
- Bükkös – Szemer (Rakaca-völgy);
- Boldogkőváralja – Baskó;
- Makkoshotyka – Nagyhuta.

Az alábbi úthálózati elemek természetvédelmi szempontból részben elfogadhatók, az ezekkel kapcsolatos javaslatok tekintetében a működési területével érintett nemzeti park igazgatóság véleményét tartom irányadónak:

- Aszaló – Szikszó – Ócsanárosi út;
- Szemere – Pusztaradvány – Hernádpetri – Hernádszurdok – Hidasnémeti;
- Irota – Gadna;
- Encs (38.sz. főút) – Abaújszántó – Tokaj.

A Határozattervezet és a hozzá tartozó térképi melléklet fentebb részletezett pontosítása, valamint a Térségi Szerkezeti Terv közútábrázolásainak természetvédelmi-szempontrú módosítása után Borsod – Abaúj – Zemplén megye területrendezési tervének elfogadását támogatom.

Budapest, 2008. szeptember 30.

Üdvözlettel:

Harszthy László

14/A

**Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium – Természet- és Környezetmegőrzési
Szakállamtitkár**

- Az erdőgazdálkodási térség területére vonatkozóan az irányelveket a vélemény szerint javítjuk.
- Az országos és térségi tájrehabilitációt igénylő területekre vonatkozó határozattervezetet a vélemény szerint javítjuk.
- A vízügyi adatszolgáltatás szerint a Cserehát területén több térségi jelentőségű víztározási lehetőség is van. Ezen tározók többcélú hasznosítására utal a határozati javaslat. A IV.5.3. pontot ennek ellenére töröljük a tervezetből.
- A határozattervezet 1. számú melléklete az illetékes nemzeti park igazgatóságok adatszolgáltatása alapján jelölte ki a védett és védelemre tervezett természeti területeket. A források, barlangok, kunhalmok, földvárak jelölése a területrendezési terv léptéke miatt nem lehetséges.
- A védett és védelemre tervezett területeket az illetékes nemzeti park igazgatóság új adatszolgáltatása alapján módosítjuk.
- Tervezők is sajnálatosnak tartják, hogy a rendelettervezet csak az „OTrT szerinti szabályokat ismétli meg”. A területrendezésért felelős minisztérium törvény értelmezése azonban nem ad lehetőséget további szabályok megfogalmazására.
- A tervezett közúthálózatot a vélemény figyelembe vételével módosítjuk.